

Landsdækkende
undersøgelse:

Kan du nå opgaverne inden for arbejdstiden?

"Nej," mener hver fjerde

Leder

Spørgeundersøgelse giver foruroligende svar

Musikere med lang uddannelse tjener typisk mere

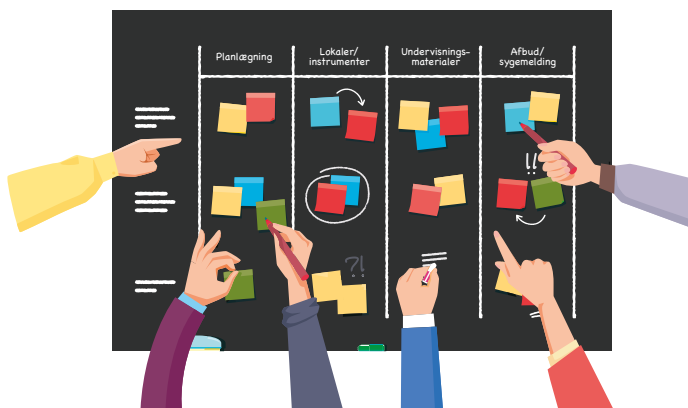
MM på sagen

Moms på musikundervisning:
Kort fortalt

Løn og Vilkår:
Skolesamarbejde

26

No 1 / 2026

04 Musikere med lang uddannelse tjener typisk mere

08 Om MM

09 Leder

10 Hver fjerde løber tør for arbejdstid, før de er i mål med opgaverne

16 MM på sagen

18 Godt at vide

20 Pensionssystem i særklasse er under pres

25 Moms på musikundervisning

26 Løn og vilkår

**Hver fjerde løber tør
for arbejdstid, før de er i
mål med opgaverne**

Musikere med lang uddannelse tjener typisk mere

Jobs med lønindkomst, fx som ansat symfoniorkesttermusiker eller musikunderviser på en musikskole, er ofte mere økonomisk bæredygtige.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,
medieredaktør og faglig
konsulent i MM

I følge tal fra Danmarks Statistik (DST) har musikere og kunstnere med lønindkomst en højere gennemsnitsindkomst end kombinatorer og freelancere. Der er dog store individuelle forskelle på de enkelte kunstarter. Musikere har som gruppe betragtet den højeste andel med lønindkomst på tværs af alle kunstområderne, ifølge DST's udgivelse *Kunstnere i Danmark 2024*.

Godt halvdelen af musikerne er lønmodtagere

Musikerfaget omfatter en ret bred gruppe af skabende og udøvende kunstnere, som, ud over artister og sangskrivere, inkluderer musikundervisere, dirigenter, korledere m.v. Ofte benævnes alle disse forskellige faggrupper i undersøgelser og rapporter blot som: *Musikere*.

Dette er også tilfældet i Danmarks Statistik (DST) - udgivelsen: *Kunstnere i Danmark 2024*. Udgivelsen giver anledning til at pege på flere udfordringer relateret til bæredygtighed, hvor især den ustabile økonomi for de mange kombinatorer springer i øjnene.

DST's udgivelse viser, at op mod halvdelen af musikerne er lønmodtager. Konkret er det 47 pct. af musikerne (DST's

definition), hvis løn, fra en eller flere arbejdsgivere, udgør over 90 pct. af deres årlige personindkomst.

Modsat har kunstområdet, *Forfattere og ord*, til sammenligning den højeste andel (62 pct.), som lever af en kombination af flere indkomstkilder ofte kaldet - *kludetæppeøkonomi*. Hos fagområderne *Skuespil og scenekunst* er dette tal 58 pct., og hos *Billedkunst og formgivere* er det 51 pct.

Gennemsnits- og medianindkomst

Gennemsnitsindkomst viser det samlede økonomiske niveau, men kan være misvisende, hvis indkomsterne er skævt fordelt. Gennemsnitslønnen beregnes ved at lægge alle indkomster sammen og dividere med antal personer og således trækkes op eller ned af ekstreme værdier (fx meget rige eller meget fattige). Medianindkomst er den midterste indkomst, når alle indkomster sorteres fra lav til høj og den påvirkes ikke af ekstremt høje eller lave værdier og viser, hvad en "typisk" person tjener.

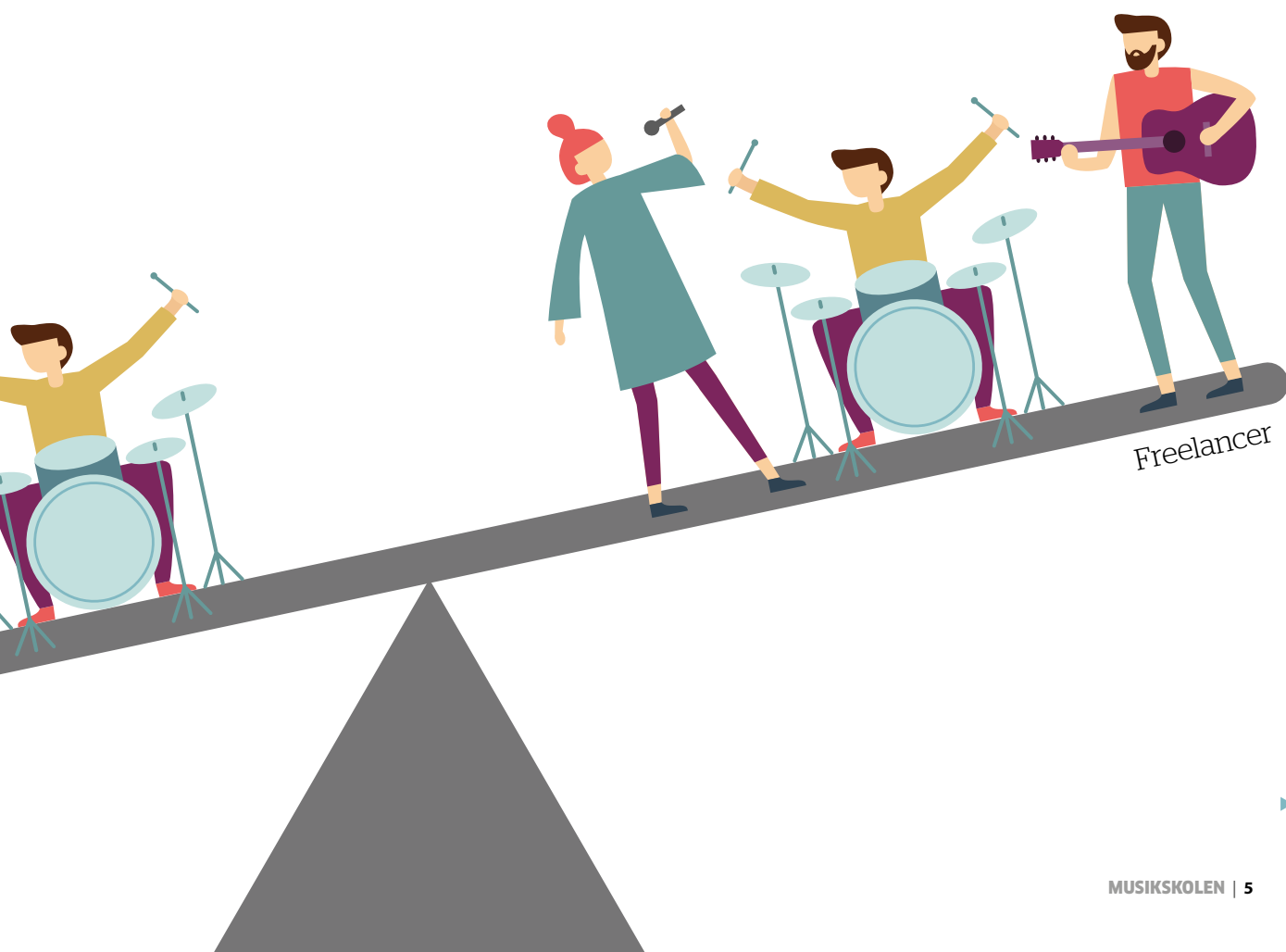

72.000 kroners indkomstforskel på kombinatorer og lønmodtagere

DST-udgivelsen kaster også lys på indkomstfordelingen på musikfagområdet. Musikere, for hvilke løn er den væsentligste indkomstkilde, kan fx være ansat i et landsdelsorkester eller er underviser på konservatorie, musikskole og MGK. DST dokumenterer at ansatte musikere og musikundervisere, med løn som væsentligste indkomstkilde, har en gennemsnitsindkomst på 503.000 kr. Gennemsnitsindkomsten er til sammenligning kun 431.000 kr. for musikere, hvor indkomsten er sammensat af flere forskellige indkomstkilder - også kaldet kombinatorer.

Forskellen mellem gennemsnitsindkomsten og medianindkomsten er samtidig også størst for de musikere som er kombinatorer. Ifølge DST er den forskel på hele 107.000 kr., hvilket indikerer en ret skæv indkomstfordeling. Det skyldes, at et lille antal kunstnere har en markant højere indkomst end gennemsnittet.

” Danmarks Statistik-udgivelsen kaster også lys på indkomstfordelingen

A close-up, side-profile photograph of a man with a topknot hairstyle, wearing a dark blue and white checkered shirt. He is playing a double bass. The background is dark and out of focus. The lighting is dramatic, highlighting the man's face and the instrument.

” Musikerne som gruppe har den højeste andel af kunstnere med lønindkomst

Kunstnere og musikere i Danmark 2024 - Danmarks Statistik (DST)

Kort fortalt: Musikere med lønindkomst som primær kilde har oftest en længere uddannelse og tjener typisk mere end musikere, hvis indkomst er sammensat af flere forskellige kilder.

DST's udgivelse *Kunstnere i Danmark 2024* belyser økonomiske forhold for kunstnere, særligt inden for musikområdet.

Udgivelsen fastslår, at **op mod halvdelen af musikere primært lever af løn** fra en eller flere arbejdsgivere. Derudover viser rapporten, at musikere med fast lønindkomst **generelt har en højere gennemsnitsindkomst** og oftere har en **lang videregående uddannelse** end de musikere, hvis indkomst er sammensat af flere kilder.

Kilde: *Kunstnere i Danmark 2024*

Kunstnere med længerevarende uddannelse er oftere lønmodtagere

Musikere, der primært lever af lønindkomst (som ofte inkluderer undervisning), har oftere en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Konkret er de 63 pct. af musikerne med løn som væsentligste indkomstkilde, der har en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

For musikere med en kombination af flere indkomstkilder er det 52 pct., der har en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

39 pct. af musikere med indkomst sammensat af flere indkomstkilder har grundskole eller gymnasium som højeste fuldførte uddannelse. Sammenlignet med musikere, der

” En sammensat indkomst medfører oftere økonomisk usikkerhed og ulighed

primært har lønindkomst, har kunstnere med kombineret indkomst tendens til at have en kortere uddannelse, konkluderer DST.

Undervisningsjobs giver stabil indkomst

Indkomstforskellen understreger et skarpt skel i levevilkår, hvor fast løn giver kunstnerne øget stabilitet og økonomisk lighed, mens en sammensat indkomst oftere medfører økonomisk usikkerhed og ulighed. Samtidig påvirker usikkerheden det psykiske arbejdsmiljø.

Undervisning og særligt musikundervisning er åbenlyst et centralt og stabilt indkomstgrundlag for mange musikere. Musikundervisning indgår blandt flere andre typer af lønmodtagerarbejde for de næsten halvdelen af professionelle musikere som er lønmodtagere. Det peger på, især for den overenskomstdækkede del, at musikundervisning for mange musikuddannede er et

økonomisk bæredygtigt arbejde. Musikundervisning kan således også have en positiv og stabiliserende effekt på økonomien for freelancere og kombinatører som også har undervisning i porteføljen. Det kræver dog, ifølge DST's udgivelse, også et vist uddannelsesniveau. ●

Læs artiklen inkl. links her:
<https://tinyurl.com/4u25f5j5>

Om MM

Musiker og Musikunderviser

Vi er fagforening og interesseorganisation for alle musikpædagoger, musik- og kulturskoleundervisere, musik- og kulturskoleledere, musikere, musikstuderende og andre med interesse for det musikfaglige og musikpædagogiske område.

For konservatorie- og MGK-studerende er medlemskab gratis

Medlemsfordele, for dig der er studerende

Runa studieforsikring EKSTRA - indbo- rejse og ulykkesforsikring fra 165,- kr./md
Danmarks billigste og bedste all-risk instrumentforsikring
Studiekonto hos Lån & Spar med 5 % rente af de første 20.000 kr.
Gratis medlemskab i AKA, Akademikernes A-kasse, hvis du er under 30
Digitalt fagblad MUSIKSKOLEN
Nyhedsbrevet MUSIKER OG MUSIK-UNDERVISER fx med ledige jobs

Medlemsfordele for betalende medlemmer

Runa Forsikring - gang på gang kåret "Bedst i Test" af Forbrugerrådet Tænk
Danmarks billigste og bedste all-risk instrumentforsikring
Lønkonto hos Lån & Spar med 5 % i rente af de første 50.000 kr., også til samlever/ægtefælle
Ret til optagelse i AKA, Akademikernes A-kasse
Fagbladet MUSIKSKOLEN

Råd og vejledning fx

Lønforhandling
Ansættelsesvilkår
Kontrakter
Privat musikundervisning
Skatteforhold
Barsel

MM har juridisk og faglig ekspertise med indgående kendskab til og forståelse af vilkårene som musikunderviser og musiker.

Læs videre her:

<https://musikeroasmusikunderviser.dk/>

Udgives af:
Fagforeningen Musiker og Musikunderviser
Dronningensgade 68, 4. sal
1420 København K

musikskolen@musikeroasmusikunderviser.dk
www.musikeroasmusikunderviser.dk
Telefon: 35 35 63 33
Alle hverdage 9-12

ISSN: 2446-0540 (trykt udgave)
ISSN: 2446-0559 (online)

Medieredaktør:
David Efraim Poulsen

Ansvarshavende:
Simon Junker Tang

Næste blad udkommer:
29. maj

Næste deadline for artikler/læserbreve o.l.:
16. april

Vejledende deadline for annoncer:
28. april

Spørgeundersøgelse giver foruroligende svar

Her midt i forhandlingerne om OK26 er der al mulig grund til at stoppe op og tage en tænkepause. I MM fordyber vi os i alle de svar, vi fik fra deltagerne i MM's undersøgelse af musik- og kulturskolelæreres arbejdsforhold.

Ved du hvornår du er på arbejde?

Det var et af spørgsmålene til alle musik- og kulturskolelærere i Danmark. Efter snart 10 skoleår med en arbejdstidsaftale, og en lovgivning, der forpligter arbejdsgiverne til at registrere arbejdstiden, er det overraskende og foruroligende svar, at kun godt og vel hver tredje, 37 pct. kan svare entydigt ja til, at deres arbejdstid er planlagt.

Hvad sker der når arbejdstiden er planlagt?

På spørgsmålet, om alle opgaver kan nås indenfor arbejdstiden, er det gruppen med planlagt arbejdstid, der er mindst udfordret. Alt peger på, at planlægning af arbejdstiden er en del af løsningen til at ramme den rigtige mængde arbejdsopgaver. Dog er der stadig 20 pct., der ikke kan nå alle deres opgaver. For at skabe et bæredygtigt arbejdsliv for alle musik- og kulturskolelærere skal der flere værktøjer i brug. En ledetråd, der indirekte peger på andre løsningsmuligheder til at kunne nå opgaverne, ligger i spørgsmålet:

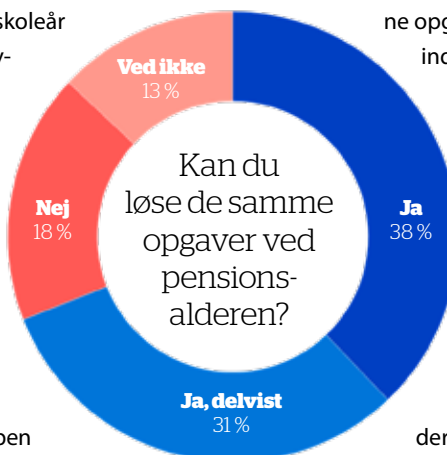
Kan du løse de samme opgaver, når du nærmer dig pensionsalderen?

Hvis man ser bort fra at opgavesammensætning også skal afspejle livets faser, så er et positivt svar afhængig af mange omstændigheder.

Næsten halvdelen af dem, hvis portefølje består af 50 pct. eksterne opgaver eller mere, svarer benægtende. Det står i modsætning til dem, der udelukkende havde interne opgaver, hvor tallet er knap 10 pct. En klar indikation på at rammerne for og planlægningen af samarbejdet med fx folkeskolen mange steder, ikke har fundet et bæredygtigt leje.

Ser man på kønsfordelingen er mændene markant mere optimistiske end kvinderne. Hvorfor det forholder sig sådan, må være et opmærksomhedspunkt i dialogen om den lokale arbejdstilrettelæggelse. Når snittet lægges på, hvor lang undervisningserfaring man har på området, falder gruppen med 11-20 års erfaring i øjnene, som den mest udsatte. Her forventer under 50 pct. helt eller delvist at kunne udføre de samme opgaver til pensionsalderen. Samlet set peger undersøgelsen på store udfordringer, hvis området fortsat skal trække på de mange, der brænder for opgaven, uden at slide dem op. ●

Simon Junker Tang, formand

Du kan finde lederen med alle grafer online:
<https://tinyurl.com/4hts47fc>

Nyhedsbrevet Musiker og Musikunderviser udkommer hver måned

Annoncedeadline E-MUSIKSKOLEN:
 Ret henvendelse

Forside: Jørn Thomsen Elbo A/S
 Forsidefoto: Christa Danielsen

Annoncer:
musikskolen@musikerogmusikunderviser.dk

Tryk og layout:
 Jørn Thomsen Elbo A/S

Jørn Thomsen Elbo A/S har følgende certificeringer:
 ISO 14001, ISO 9001, FSC®-certificering og Svanemærket.

Synspunkter i MUSIKSKOLEN udtrykker ikke nødvendigvis foreningens eller redaktionens holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at foretage redaktionelle rettelser/forkortelser i indsendt materiale. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Hver fjerde løber tør for arbejdstid, før de er i mål med opgaverne

Ifølge en landsdækkende undersøgelse fortæller hver fjerde musik- og kulturskolelærer, at de ikke kan nå alle opgaver inden for arbejdstiden.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,

medieredaktør og faglig
konsulent i MM

Som lønmodtager burde det være relativt enkelt at svare præcist på, hvornår man arbejder. Du møder ind, når din arbejdstid starter, og du har fri, når din arbejdstid er slut. Virkeligheden for mange musik- og kulturskolelærere er dog langt mere kompleks. Det viser MM's landsdækkende undersøgelse af musik- og kulturskolelærernes arbejdsforhold.

Undersøgelsen bekræfter formodning

"Hver gang vi mødes, kolleger og ledelser på tværs af musikskoler, går der ikke længe, før vi snakker arbejdstid," fortæller musikskolelærer Christa Danielsen. Hun er formand for MM's arbejdsudvalg, *Musikskolelærer på farten*, der står bag spørgeundersøgelsen. "Vi går rundt og tror en hel masse ting ud fra vores egen lille andedam, og derfor er det sindssygt vigtigt, at vi får indblik i, hvordan det ser ud på

landsplan." Christa Danielsen oplever, at der er store forskelle musikskolerne imellem og meget, man kan lære af hinanden.

I MM's landsdækkende undersøgelse svarer hver fjerde musik- og kulturskolelærer: *NEJ*, til om de kan nå alle arbejdsopgaver inden for arbejdstiden (Fig. 1). Gruppe af respondenter, som får al deres arbejdstid tilrettelagt på faste tidspunkter, har, som forventet, nemmere ved at nå alle opgaver (Fig. 2). Her er det kun hver femte, som svarer *NEJ* til, om de kan nå alle opgaver inden for arbejdstiden.

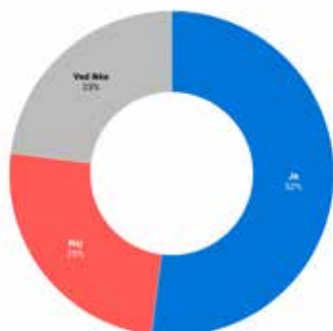
Når arbejdstiden ikke slår til, er konsekvensen, at nogle bruger deres fritid. Det skriver flere af undersøgelsens mange deltagere: "Jeg er ambitiøs med både undervisning og min funktion som koordinator. Der-

” På papir fungerer det, men det kan føles lidt som om, at man altid er til rådighed

for kan det ikke nås inden for arbejdstiden - slet ikke egen øvning. Jeg kunne sætte ambitionerne ned, men det ville simpelthen

Kan du nå alle dine opgaver inden for arbejdstiden?

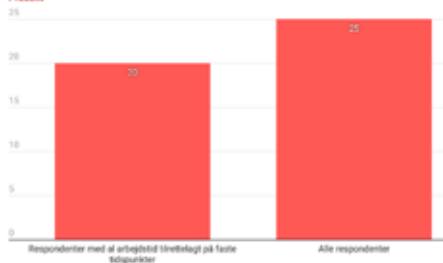
Ja (52%)
Nej (23%)
Ved ikke (25%)

Figur 1
Dette er en del af undersøgelsen af arbejdsforholdene i musik- og kulturskolerne 2023 - Læst med Datawagner

Respondenter, der ikke kan nå alle opgaver inden for arbejdstiden?

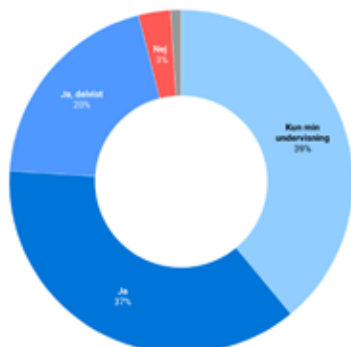
Procent

Figur 2
Dette er en del af undersøgelsen af arbejdsforholdene i musik- og kulturskolerne 2023 - Læst med Datawagner

Er hele din arbejdstid tilrettelagt på faste tidspunkter (evt. med mulighed for fleksibilitet)?

Kun min undervisning (39%)
Ja (37%)
Ja, delvist (20%)
Nej (7%)
Ved ikke (7%)

Figur 3
Dette er en del af undersøgelsen af arbejdsforholdene i musik- og kulturskolerne 2023 - Læst med Datawagner

være for frustrerende og kedeligt for mig - måske ville det så kunne nås, men det ville ramme arbejdsglæden alt for hårdt!"

Christa Danielsen, der selv er konservatorieuddannet musiker, mener, at den faglige stolthed spiller en væsentlig rolle: "Vi kommer ud af en passion for faget, og vi vil bare gerne spille og undervise ordentligt og gøre vores bedste for eleverne."

Christa Danielsen, næstformand i MM

Når kufferten er for lille til rejsen

Håndbagage eller rejsekuffert? Det valg afhænger helt af, hvor meget man har brug for til rejsen. Når kufferten er for lille til de ting, man skal have med på rejsen, giver det problemer. Det samme gælder for sammenhængen mellem arbejdstid og arbejdsopgaver: Når den afsatte arbejdstid er for lille til at rumme alle de arbejdsopgaver, som reelt skal løses, giver det problemer. 25 pct. af de adspurgte musik- og kulturskolelærere har ifølge undersøgelsen problemer med størrelsen på kufferten. 23 pct. *Ved ikke* og for 52 pct. passer kufferten til rejsen (Fig. 1). Udfordringen med en for lille kuffert håndteres ifølge underviserne på vidt forskellig vis.

I stedet for at bede om en større kuffert til rejsen i form af mere arbejdstid, kæmper nogle en håbløs kamp for at nå alle opgaver. Det har uheldige konsekvenser. En deltager skriver fx: "Jeg har været sygemeldt med stress pga. manglende skema over arbejdstid-arbejdede 40-50 timer i snit om ugen - men kunne ikke nå opgaverne."

Christa Danielsen har arbejdet på området i over 30 år. "Ligegyldigt, hvor god en ledelse man har, så er det bare tidskrævende og uoverskueligt, især i en presset situation, at gå ind og tage snakken om arbejdstid," siger hun. "Men det er jo virkelig vigtigt at gøre, både for en selv, men også for synliggørelsen overfor ledelsen, der jo ellers ikke har en chance for at rette op på tingene."

Andre af undersøgelsens deltagere oplever, at arbejdstid og fritid flyder sammen: "Udtrykket *Indenfor arbejdstid* er en svær størrelse. Jeg kommer ofte hjem kl. 21.30 eller senere. Det betyder, at min forberedelse

og mine møder samt fritid allesammen ligger om formiddagen. På papir fungerer det, men det kan føles lidt som om, at man altid er til rådighed."

Fleksibiliteten har en pris

Langt hovedparten af musik- og kulturskolelærerne har i dag mulighed for fleksibel anvendelse af dele af arbejdstiden. Det har bl.a. rod i *Gummiparagraffen* i overenskomsten før 2016. Nogle opgaver, som kunne løses fleksibelt, var beskrevet i §15 stk. 4 - populært kaldet *Gummiparagraffen*. Den-

”Vi går rundt og tror en hel masse ting ud fra vores egen lille andedam, og derfor er det sindssygt vigtigt, at vi får indblik i, hvordan det ser ud på landsplan

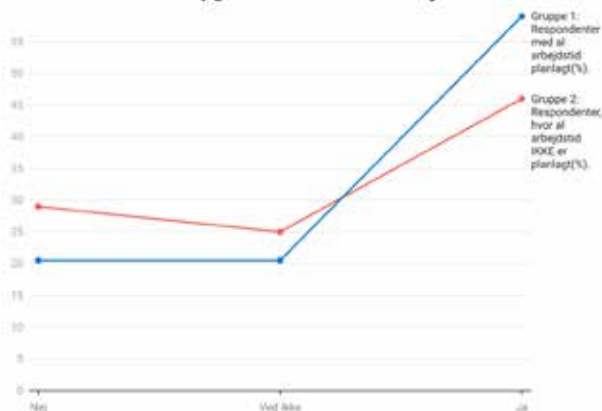
gang var disse opgaver ikke tidsudmålt, deraf øgenavnet. I 2016 (OK15) forsvandt *Gummi-*

paragraffen ud af overenskomsten. Nu skulle leder og medarbejder i stedet drøfte antal opgaver, der kunne løses inde for den enkeltes afgrænsede arbejdstid ved en

Fagforeningen Musiker og Musikunderviser's arbejdsudvalg: Musikskolelærer på farten.

Fra venstre: Christa Danielsen, Jesper Gude, Mette Vendelbo, Jørgen Groth. ▼

Kan du nå alle dine opgaver inden for din arbejdstid?

Figur 4: Fagforeningen Musiker og Musikunderviser - Kilde: MMA's undersøgelse af arbejdsforhold for musik- og kulturskolelærere 2023 - Læst med Godekassen

Opgaveoversigtsamtale - det var i hvert fald tanken. Christa Danielsen husker overgangen tydeligt. Hendes arbejdsplads gik all-in, og havde i to år *fuld tilstedeværelse*. Al arbejdstid var tilrettelagt på faste tidspunkter, og der var ingen mulighed for fleksibilitet. "Jeg var egentlig godt tilfreds og i flow, før vi indførte fuld tilstedeværelse, selv om jeg ofte sad om aftenen eller i weekenden og forberedte mig." Fuld tilstedeværelse var derfor et uønsket scenarie, men i dag vil Christa Danielsen ikke være den bevidstgørelse, der fulgte med, foruden: "Jeg var jo nødt til at se mig selv i øjnene og finde ud af, om jeg kunne finde andre måder at gøre mit arbejde lige så godt på, men inden for den arbejdstid der er sat af til det," uddyber hun. "Det var en hård, men nødvendig øvelse, og jeg er

nok gået fra at arbejde uden at overveje mit tidsforbrug til at være meget mere bevidst om min arbejdstid." Flere opgaver, fx forberedelse og egen øvelse, bliver i dag, som før 2016 løst med mulighed for fleksibilitet. Også Christa Danielsens musikskole gik bort fra fuld tilstedeværelse, men holdt fast i, at al arbejdstid er tilrettelagt. Blot én ud af tre - 37 pct. - af undersøgelsens deltagere har ifølge undersøgelsen al arbejdstid planlagt (Fig. 3). Christa Danielsen mener, at det er forståeligt, at mange undervisere ønsker mulighed for at dele af arbejdstiden er fleksibel. Prisen for fleksibiliteten kan dog blive uforholdsmæssig høj, hvis ikke al arbejdstid er tilrettelagt. I undersøgelsen har hele to ud af tre lærere - 63 pct. - ikke klarhed over præcis, hvornår deres arbejdstid starter og slutter.

Planlagt arbejdstid: Flere kan nå deres opgaver

Når man skal besvare undersøgelsens spørgsmål, om hvorvidt man kan nå alle sine arbejdsopgaver eller ikke, er der visse forudsætninger, der bør være opfyldt. Musikskolelæreren Christa Danielsen mener, at man først og fremmest er nødt til at have al sin arbejdstid planlagt.

Opdeler man undersøgelsens deltagere ud fra den forudsætning, afsløres flere forskelle:

Gruppe 1 (fig. 4): Deltagere, hvor al arbejdstid er tilrettelagt (evt. med mulighed for fleksibilitet).

Gruppe 2 (fig. 4): Deltagere, der ikke har al arbejdstiden tilrettelagt.

I *gruppe 1*, hvor al arbejdstid er tilrettelagt, svarer kun

hver femte *NEJ* til, at man kan nå alle arbejdsopgaver inden for arbejdstiden. Samtidig svarer mere end hveranden *JA* til, at man godt kan nå alle opgaver inden for arbejdstiden.

I *gruppe 2*, hvor arbejdstid kun er delvist tilrettelagt, er det lidt anderledes. Her svarer mere end hver fjerde *NEJ* til, om man når opgaverne, og under hver anden svarer *JA*. Opdelingen af deltagerne afdækker således en positiv korrelation.

Ved du, hvornår du arbejder?

Svaret på det spørgsmål viser sig at være styrende for, hvordan respondenterne svarer på undersøgelsens næste spørgsmål: *Kan du nå alle opgaver inden for arbejdstiden?*

MM's undersøgelse slår fast, at det har betydning for respondenternes svar, om deres arbejdstid er tilrettelagt eller ej.

BLÅ BOG

Christa Verlin Danielsen

Formand for arbejdsudvalget Musikskolelærer på farten, som står bag MM's spørgeundersøgelse om arbejdsforhold. Næstformand i MM og klarinettist, uddannet fra Musikkonservatoriet i Esbjerg 2005.

Startede med at undervise i musikskoler omkring 1995. Klarinetlærer på fuld tid i Svendborg Musikskole siden 2002. TR i mere end 20 år og underviser i klarinetpædagogik på SDMK.

Undersøgelsens data peger på følgende:

Er al din arbejdstid planlagt, kan du i højere grad nå alle arbejdsopgaver inden for arbejdstiden, 59 pct. svarer: *JA* (fig. 4). Er arbejdstiden kun delvis eller slet ikke planlagt, er det tal 47 pct.

Samme tendens fremgår, hos deltagere der svarer *NEJ* til, om de kan nå opgaverne. Når arbejdstiden kun er delvist eller slet ikke planlagt. Kan man i mindre grad nå alle

opgaver inden for arbejdstiden, end hvis al arbejdstid havde været planlagt.

"De, som har al arbejdstid tilrettelagt, har formodentlig det mest præcise billede af, hvornår de arbejder, og om der er arbejds-

tid nok til alle opgaver," konstaterer Christa Danielsen. Det bygger hun på sine erfaringer med fuld tilstedeværelse. Den antagelse bakkes op af undersøgelsen. Kender man al sin arbejdstid, er man mindre tilbøjelig til at svare: *Ved ikke*.

Jeg sidder ikke med et stopur

Forskellen, den positive korrelation, mellem deltagere der kender al arbejdstid, og

De, som har al arbejdstid tilrettelagt, har nok det mest præcise billede af, hvornår de arbejder

- ▶ deltagere som ikke gør (Fig. 4), kan læses på flere måder. Christa Danielsen forklarer, at rigtig mange musik- og kulturskolelærere arbejder meget selvstændigt og forsøger at balancere arbejdstidsforbruget: "Gynger og karruseller", som flere kalder det. "Mange prøver på at lande et sted, hvor man stadig kan elske sit arbejde, fordi man synes, at man gør det godt," siger Christa Danielsen. Måske er det den før omtalte passion for faget, som spiller ind her. En af undersøgelsens deltagere beskriver det således: "Jeg sidder ikke med et stopur, når jeg forbereder... Jeg har ikke lyst til at sidde med stopuret, da jeg hellere vil udføre mit arbejde til min egen tilfredshed."

”Om al ens arbejdstid er tilrettelagt eller ej, har betydning

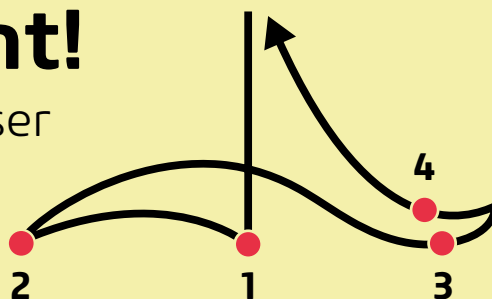
Usynlige opgaver

MM's undersøgelse af musik- og kulturskolelærernes arbejdsforhold har både givet svar og rejst nye spørgsmål. Den giver bud på, hvorfor det er så svært for mange musik- og kulturskolelærere at svare præcist på, hvornår de er på arbejde. Godt to ud af tre (63 pct.) af deltagerne i undersøgelsen ved ikke eksakt, hvornår deres arbejdstid starter eller slutter (Fig. 3). I MM's næste fagblad MUSIKSKOLEN vil vi se nærmere på lærernes arbejdsopgaver også de usynlige. ●

Læs artiklen inkl. links:
<https://tinyurl.com/ym72hwyc>

Orkesterdirigent!

Uddannelse og éndags-kurser

dirigentinstituttet.dk

v. DanskeOrkesterdirigenter.dk

Mere info om uddannelse og kurser for dirigenter og instruktører af amatørorkestre m.v.

Værsgo! Vi giver over

160 mio. kr.

tilbage i renter til MedlemsKunder i Lån & Spar

Lån & Spar er ejet af over 50 fagforeninger, som ønsker at give deres medlemmer særlige fordele. For eksempel får MedlemsKunder i Lån & Spar Danmarks højeste rente på deres lønkonto. Den høje rente betyder, at vi i år betaler over 160 mio. kr. tilbage til vores MedlemsKunder.

Udnyt de fordele, der følger med dit medlemskab af Musiker og Musikunderviser – bliv MedlemsKunde i dag.

Ring **3378 2000** eller læs mere på lsb.dk/bankfordele

Læs om fagforeningen
MM's sagsbehandling
for medlemmerne

Fejl i beregning af ulempegodtgørelse for godt 140.000 kr.

En kommunes fejlhåndtering af løntillægget ulempegodtgørelse, resulterede i efterbetaling til 9 berørte lærere på lidt under 140.000 kr.

AF MM'S SEKRETARIAT

Et medlem ansat på en mindre musikskole kontaktede os, fordi han var i tvivl, om hans arbejdstid stemte overens med ansættelsen. Skolens ledelse havde udviklet sit eget skema til opgørelse af arbejdstiden, som vi

kontrollerede ift. vores eget skema til opgørelse af præsteret arbejdstid.

Differentieret afspadsring gav problemer

Blandt de problemer, som viste sig i sammenligningen, drejede det mest omfattende sig om ulempegodtgørelsen: Lærerne havde fået adgang til at vælge mellem 0 %, 25 %, 50 %, 75 % eller 100 % afspadsring af ulempegodtgørelsen.

Ved en granskning af den udbetalte ulempegodtgørelse viste det sig, at der var sket fejl i beregningerne, så der ikke var udbetalt, hvad læreren havde krav på.

Højeste individuelle efterbetaling på 38.600 kr.

MM kontaktede skolen og bad om en op-

FAKTA OM ULEMPEGODTGØRELSE

Består af et tillæg på 25 % af nettotimelønnen for arbejde mellem kl. 17.00 og 6.00, i weekender (hele døgnet), på helligdage (hele døgnet), juleaften efter kl. 14.00 og grundlovsdag efter kl. 12.00.

Ulempegodtgørelsen kan ved enighed mellem leder og hver enkelt lærer konverteres til afspadsring. Undtaget for ulempegodtgørelse er øveture og koncerter, dvs. ture med elever og overnatning.

” MM’s indsats har været en afgørende faktor

TJEK DIN ULEMPEGODTGØRELSE - ANTAL KRONER

MM har udviklet et lønseddeltjek, hvor du kan se, om den udbetalte løn er korrekt måned for måned. Bl.a. kan du se, hvor meget du skal have udbetalt i ulempegodtgørelse (antal kroner). Kontakt evt. MM for hjælp til at udfylde lønseddeltjekket.

Se lønseddeltjekket her:
<https://tinyurl.com/vswhcm6>

gørelse af, hvad hver enkelt lærer havde haft af arbejde i tidsrum, som udløser ulempegodtgørelse samt en opgørelse over, hvad der var blevet udbetalt eller afspadseret i.

Da vi sammen med kommunen var igen nem regnestykket og morarenter var beregnet, måtte der efterbetales lidt under 140.000 kr. i alt 9 lærere. Beløbene, som blev udbetalt til hver enkelt lærer, lå i spændet mellem få hundrede og 38.600 kr.

Øget opmærksomhed og kontrol

Efter denne sag er vi naturligvis blevet end-

nu mere opmærksomme på at kontrollere medlemmernes ulempegodtgørelse, både hvad angår tids- og kroneberegning, og vi opfordrer musikskolernes ledelser, TR’er og lærere til at udvise den samme opmærksomhed.

På MM’s hjemmeside findes der skemaer til at beregne både tiden, som udløser ulempegodtgørelse, og det beløb, man individuelt skal have udbetalt pr. times arbejdstid i de relevante tidsrum. ●

TJEK DIN ULEMPEGODTGØRELSE - ANTAL TIMER

MM har udviklet et skema, så du kan tjekke hvor mange af dine arbejdstimer, som har udløst ulempegodtgørelse (antal timer). Kontakt evt. MM for hjælp til at udfylde skemaet.

Se skemaet her:
<https://tinyurl.com/vswhcm6>

Læs artiklen inkl. links her:
<https://tinyurl.com/4pb2pazw>

Godt at vide

FOR MUSIKSKOLELÆRERE OG -LEDERE

I rubrikken "Godt at vide" behandler MM's sekretariat ofte forekommende spørgsmål og problematikker fra foreningens medlemmer.

? *En onsdag for nogle uger siden afviklede vi et årligt arrangement på det lokale bibliotek. Vi var 6 lærere med til arrangementet, og der var afsat tid fra kl. 16-21. De fleste af os havde en arbejdsdag på skolen, men lukkede ned for undervisningen kl. 16, hvor vi mødtes og pakkede bilen. Vi skulle være fremme på biblioteket, opstillet og klar kl. 17. Det kunne vi ikke nå, så én af os mødte frem 2 timer tidligere end ellers planlagt for at samle de instrumenter, vi skulle have med i bilen.*

Arrangementet sluttede kl. 20, vi skulle derefter pakke sammen, køre det hele tilbage til musikskolen, pakke det hele ud og stille det på plads. Vi kunne derefter forlade skolen ca. kl. 21.30. Det var en sjov, men meget lang og anstrengende dag - vi var trætte, da vi gik hjem!

De elever, som vi måtte aflyse efter kl. 16, bliver vi bedt om at flytte, så de stadig får deres undervisning. Det er svært at finde tid til - alle de andre dage er jo også optaget af undervisning og andre aktiviteter.

Hvordan sikrer vi os at få løn for alt vores arbejde, og er det os selv, som skal omlægge elevernes undervisning?

! Her rammer du ind i noget meget centralt i dagens musikskoleverden: Selvom vi nu på 10. år har en arbejdstidsaftale, som går ud på at få al arbejdstid fastlagt og opgjort, er der stadig mange steder, det ikke sker: En del lærere og ledere har ganske enkelt ikke lyst; de foretrækker en stor grad af fleksibilitet. Det gør det imidlertid ret vanskeligt at give dig et brugbart svar på dit meget relevante spørgsmål. Når vi skal svare på, hvad der er krav på og pligt til, har vi kun gældende regler at holde os til. Andre aftaler indgået mellem ledere og lærere er fine, så længe man er enige om, hvad man har aftalt: Problemerne opstår, når det viser sig, at man opfattede aftalerne forskelligt, og så har man kun gældende regler at falde tilbage på.

I det konkrete tilfælde vil vi alligevel prøve at indkredse et svar:

1. Arbejdsopgaver udføres kun i arbejdstiden. Hvis der ikke er afsat tid nok til at pakke sammen og pakke ud, må der afsættes mere tid. Alternativt kan der ændres på arrangementets ramme, eller man må undlade at gennemføre det: Der er ingen arbejdsopgaver, som man som musikskolelærer skal løse i sin fritid.
2. Man kan kun være på arbejde ét sted ad gangen. Hvis der er elever, som får undervisningen aflyst pga. andre aktiviteter, kan man "efterlæse", hvis der er tid til det på et andet tidspunkt, herunder også tid til forberedelse, til at arrangere omlægningen mv.

3. Det er som udgangspunkt lederen, som leder og fordeler arbejdet, lægger arbejdsplanen osv., så hvis man selv påtager sig opgaver af den karakter, sker det som en frivillig aftale mellem lærer og leder.
4. Arbejdstiden medregnes fra den starter, til man kan forlade arbejdspladsen. Hvis det tager jer ½ time længere at pakke ud, end der er afsat arbejdstid til, er der kun 2 muligheder: Enten må I efterlade resten af udpakningen og gå hjem til tiden, eller også må I fortsætte, til I er færdige, og så medregnes der arbejdstid frem til det tidspunkt, hvor I kunne forlade arbejdspladsen. I kan aftale med lederen, hvilken af de 2 muligheder, I skal benytte. Al arbejdstid efter kl. 17 udløser ulempegodtgørelse (25 % af timelønnen) - også akut opstået arbejdstid, som er nødvendig af hensyn til en forsvarlig varetagelse af tjenesten: Fx er det ikke forsvarlig at efterlade dyre instrumenter i en bil natten over.
5. Hvilke muligheder har I for at holde pauser undervejs? I skal jo have tid til måltider, toiletbesøg osv., også på sådanne "anderledes" arbejdsdage.

Når vi holder pædagogiske døgnsseminarer, har vi ofte en diskussion om, hvordan arbejdstiden beregnes. Jeg synes, vi mangler konkret viden om, hvordan det foregår: Hvor finder vi den?

Der er meget klare regler om, hvordan arbejdstid beregnes, også ved ture med overnatning uden elevdeltagelse. Hvis du er i tvivl i de konkrete tilfælde, kan du kontakte MM for at få hjælp med beregningen.

Læs artikel inkl. links: <https://tinyurl.com/mwzmt9za>

Pensionssystem i særklasse er under pres

Virksomheder uden pensionsordninger udhuler det danske pensionssystem og skaber et A- og et B-hold med store negative konsekvenser for dem, de beskæftiger.

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,

medieredaktør og faglig
konsulent i MM

"I Danmark har vi et pensionssystem i særklasse." Sådan lød konklusionen fra *Kommissionen om tilbagetrækning og nedslidning* i 2022. Kommissionen har haft vores pensionssystem til eftersyn. Målet for kommissionens arbejde var at ruste pensionssystemet til fremtiden. En fremtid, hvor der lurder flere alvorlige trusler.

Verdens bedste pensionssystem

Det danske pensionssystem er så velfungerende, at Verdensbanken anbefalede andre lande at følge Danmarks gode pensionseksempel. Og pensionssystemet har været en succes, hvis man spørger Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP, se faktaboks s. 23). Seneste ATP-Rapport lægger til grund, at udbredelsen af arbejdsmarkedspensionerne over tid har haft en markant udlignende effekt på formuefordelingen: "Hvor pension tidligere var koncentreret blandt højindkomstgrupper, har brede grupper i dag opbygget en betydelig pensionsformue, hvilket styrker

både individuel og samfundsmæssig robusthed," *Pension i tal 2025*.

Flest kollektive pensionsordninger

Det unikke ved den danske pensionsmodel er, at flertallet af danskere sparer op til deres tilværelse som pensionister. Ifølge den uafhængige tænketank Cevea gør de fleste det gennem kollektive arbejdsmarkedspensioner knyttet til deres job. Langt færre indbetaler til individuelle pensionsordninger.

"Helt enkelt kan man sige, at et pensionssystem skal sikre, at alle har en tilstrækkelig

indkomst gennem hele pensionstilværelsen, uanset hvilket arbejdsliv de måtte have haft, samtidig med at det hele hænger samfundsøkonomisk sammen," lyder det i seneste ATP-rapport, *Pension i tal*

2025. *Fælleserklæringen* fra 1987 (se faktaboks s. 24) lagde fundamentet for de moderne arbejdsmarkedspensioner i Danmark og betragtes som en milepæl i opbygningen af det nuværende pensionssystem. I Danmark har vi samtidig, modsat fx USA, en

” Fleste sparer op gennem kollektive arbejdsmarkedspensioner ”

relativt høj overenskomstdækning og organiseringsgrad. En medvirkende årsag er *Den danske model*, hvor det ikke er staten, men arbejdsmarkedets parter, der selv forhandler løn- og ansættelsesvilkår. Det er medvirkende årsager til at størstedelen af erhvervsaktive i Danmark har en arbejdsmarkedspension.

Fattigdom for flere i fremtiden

Konsekvenserne for vores pensionsmodel er store, når arbejdsgivere fravælger pensionsordninger til deres beskæftigede. *Kommissionen om tilbagetrækning og nedslidning* har fået øje på problemet. "Det danske pensionssystem bygger på, at alle hver især sparer op til deres pensionisttilværelse og dermed supplerer de offentlige pensionsydelser. Vi har i kommissionens arbejde kunnet se, at der er en

relativt stor gruppe erhvervsaktive, som godt kunne spare op til pension, men som ikke gør det. Både for deres egen og for samfundets skyld foreslår vi et ekstraordinært ATP-bidrag for denne gruppe, så pensionssystemet bliver mere robust,” udtalte Lars Andersen, direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Konklusionen er, at selv om mange danskere selv sparer op til pension, er der imidlertid en del erhvervsaktive borgere, som ikke får sparet op til deres alderdom, og det truer pensionssystemet. Kommissionen foreslår derfor en pensionsopsparing gennem et ekstraordinært ATP-bidrag på 3,3 pct. af erhvervsindkomsten for lønmodtagere og selvstændige uden arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger.

Har vi råd til at lade være?

”Vi har ikke råd til at betale pension.” Sådan lød en svarmail fra en af musikundervis-

ningsplatformene, da et af MM’s medlemmer spurgte ind til den manglende pension i kontrakten med platformen. Konsekvenserne af denne arbejdsgiveradfærd er en pauvre pensionisttilværelse for den enkelte beskæftigede i platformsvirksomheden. Man kan derfor spørge: Har vi råd til

at lade være? For hvis virksomheden ikke kan løbe rundt, medmindre man presser dem, man lever af, på levebrødet, er det så overhovedet en bæredygtig virksomhed? En lignende tankegang

” Lønmodtagere med arbejdsmarkedspension indbetaler i gennemsnit 13 pct. til pension, mens lønmodtagere uden en arbejdsmarkedspension kun indbetaler 3 pct.

møder man hos virksomheder/foreninger under folkeoplysningsloven. Folkeoplysende foreninger, som udbyder musikundervisning, kan søge tilskud hos stat og kommune, men tilbyder usikre løn- og ansættelsesvilkår til deres ansatte. Musikunderviserne i disse foreninger befinder sig således langt væk fra, hvad vi i Danmark forstår ved et bæredygtigt arbejdsliv. Her er hverken pension eller løn under sygdom eller barsel - med andre ord meget uholdbare og stærkt prekariserende løn- og ansættelsesvilkår. Dette bunder bl.a. i en utidssvarende folkeoplysningslov, som ikke passer til den professionalisering, der er sket inden for musikundervisning i Danmark.

Flere daglejerjobs i fremtiden

Vi lever i en tid, hvor minijob, vikararbejde, platformsbeskæftigelse og lignende jobtyper uden pensionsordninger breder sig. Nye digitale muligheder og utidssvarende lovgivning har skabt spillerum for virksomheder, som ikke vil tage arbejdsgiveransvar for deres beskæftigede. På europæisk plan følger EU disse bekymrende aspekter af udviklingen omkring platformsøkonomien tæt. EU har fremsat indtil flere direktivforslag på baggrund af den eksplosive vækst i antallet af arbejdere tilknyttet platforme. Senest med vedtagelsen af EU’s Platformsdirektiv. De enkelte EU-lande skal senest i 2026 implementere direktivet, herunder en formodningsregel, som skal beskytte arbejdstagere. Europa-Kommissionen anslår, at indtægterne fra platformsøkonomien i EU i 2020 udgjorde 14 mia. euro - en femdobling i perioden 2016-2020. I 2023 skønnede EU, at der var 28 millioner platformsarbejdere. Det tal forventede EU-Kommissionen ramte 43 mio. i 2025. En vækst på op mod 70 pct.

Kommissionen om tilbage-trækning og nedslidning

Jørn Neergaard, formand.

Medlemmer:

Laila Mortensen, formand i Forsikring & Pension
Dorrit Vanglo, adm. direktør LD Fonde
Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, prof. i økonomi ved Københavns Universitet
Lars Andersen, direktør i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Om ATP

ATP (arbejdsmarkedets tillægspension) eller ATP Livslang Pension er en lovpligtig pensionsordning, som næsten alle indbetaler til. Din pension bliver automatisk udbetalt til din NemKonto, når du når pensionsalderen. Det er ikke muligt at få udbetaling før folkepensionsalderen. Der er ingen udbetaling ved kritisk- eller livstruende sygdom. Der sker udbetaling af engangsbeløb til ægtefælle, børn og i visse tilfælde dødsboet.

Kilde: ATP-rapport, Pension i tal 2025

Ræset mod bunden

"Vi stiller blot en digital løsning til rådighed for selvstændige," lyder det ofte, når der spørges til platformes og lignende virksomheders arbejdsgiveransvar. Det kan virke, som om den opfattelse er en central del af platformes virksomhedskonceptet for at kunne skabe profit. De beskæftigede her ses i stedet som selvstændige uden pension. Derfor må beskæftigede hos disse virksomheder enten selv spare op eller se frem til en pensionisttilværelse baseret på offentlige ydelser som folkepension.

Spar op til pensionisttilværelsen før det er for sent

For freelancere og kombinatorer - musikere med sammensatte arbejdsliv - er det vigtigt, at man også tænker pensionen ind, når man laver kontrakter med en arbejdsgiver. I en rapport fra 2023 peger tænketanken Ce-

vea på, at der i 2030 vil være ca. 13 pct. af befolkningen, der sparer mindre end 3 pct. af deres indkomst op til pension. Den gennemsnitlige pensionsprocent i Danmark varierer afhængigt af ansættelsesforhold og overenskomster. For lønmodtagere med en arbejdsmarkedspension ligger det, typiske bidrag i dag på omkring 13 pct. ifølge *ATP-Pension i tal 2025*. Dette kunne være den absolutte bundgrænse for, hvad der bør indregnes i honorarer og på kontrakter, når man er freelancer eller kombinator. "1 ud af 5 ældre løber tør for deres arbejdsmarked- eller individuel pension efter ti år," ifølge ATP-rapporten 2025.

Medvind for de kollektive overenskomster

På internationalt niveau er der, ifølge Forskningscenter for Arbejdsmarked- og Organisationsstudie (FAOS), begyndende medvind for de kollektive overenskomster.

” Nye digitale muligheder og forældet lovgivning har skabt spillerum for virksomheder, som ikke tager ansvar for deres beskæftigede

Om pensionsystem i særklasse

- 1849 Grundloven.
- 1851 Tjenestemandspension indføres som lovfæstet ret.
- 1891 Alderdomsunderstøttelsen indføres.
- 1900 Første pensionskasse.
- 1917 Det senere PFA oprettes.
- 1922 Aldersrenten indføres.
- 1928 Kommunernes Pensionskasse (Sampension) oprettes.
- 1957 Folkepensionen indføres 1. april – rettighedsbaseret pension til ældre.
- 1964 ATP oprettes som et opsparingsbaseret supplement til folkepensionen.
- 1979 Efterlønnen indføres.
- 1987 Fælleserklæringen. Grundlaget for de "nye" overenskomstbaserede arbejdsmarkeds-pensioner

Kilde: ATP-Pension i tal 2025

OECD (The Organization for Economic Co-operation and Development) og EU-Kommissionen peger nu, ifølge Søren Kaj Andersen og Chris F. Wright fra FAOS, på, at en bredere aftaledækning vil kunne modvirke lav lønvækst og styrke social sammenhængskraft i EU. Samtidig indeholder EU's direktiv om mindsteløn fra 2022 en konkret målsætning om, at mindst 80 pct. af lønmodtagerne i medlemslandene skal være dækket af kollektive overenskomster. EU-direktivet kan derfor ifølge FAOS ses som en direkte støtte til kollektive forhandlinger og aftaler, herunder arbejdsgiveradministreret pension. ●

”Bredere aftaledækning vil kunne modvirke lav lønvækst og styrke social sammenhængskraft i EU

Læs artikel inkl. links her:
<https://tinyurl.com/uw9w7ju2>

MUSIK FØR NIK

Barnets grundmotoriske udvikling ved Birgitte Liliendal og musikpædagogik i praksis ved Julie Wieland.

Vi skal på dette 2-dages kursus gå i dybden med børns grundmotoriske udvikling fra de helt små til indskoling, og dykke ned i musikpædagogik i praksis med aldersgruppen 3-6 år.

PRAKTISK INFO:
D. 13. marts kl. 15.30 til d. 14. marts kl. 15.30 på Kulturskolen Esbjerg, Islandsgade 50, 6700 Esbjerg

PRIS INKL. FROKOST LØRDAG:
1500 kr. for medlemmer

Læs mere og tilmeld dig her: Klubmodul.dk - Nem klubadministration

Moms

på undervisning

- kort fortalt

Moms på flere typer af privat og kommerciel undervisning fra den 1. januar 2026

I følge nye momsregler, der gælder fra den 1. januar 2026, lægges der 25 pct. moms på forskellige typer af undervisning. Det gælder fx undervisning i musik og sang (og andre kreative/fysiske kurser som fx dans, yoga, m.m.).

NYT: moms på undervisning af voksne på 30 år og derover

Ændringerne på momsområdet sker på baggrund af en række domme fra EU-Domstolen, som Danmark er forpligtet til at indrette sig efter. Som følge af de nye momsregler skal kommercielle og private virksomheder, enkeltmandsvirksomheder, selskaber og foreninger momsregistreres, hvis:

- De underviser i fx scenekunst, sang eller musik.
- De samtidig har en momspligtig omsætning på 50.000 kr. eller derover inden for et kalenderår.
- De samtidig underviser voksne på 30 år og derover.

Undervisningstilbud som er undtaget

Idrætsforeninger, kommunale musikskoler og undervisning med støtte efter folkeop-

Om moms på undervisning Du er momspligtig hvis:

- du underviser privat, som selvstændig eller lignende i fx fag som scenekunst, sang eller musik.
- du samtidig har en momspligtig omsætning på 50.000 kr. eller derover inden for et kalenderår.
- du samtidig underviser voksne på 30 år og derover.

Kilde: SKAT

lysningsloven er undtaget og skal ikke momsregistreres.

Fagforeningen Musiker og Musikunderviser følger løbende op på momsreglerne

Du kan følge med her i MM's fagblad og modtage den seneste udvikling omkring momsregler i forbindelse med salg af undervisningsydelse. ●

AF DAVID EFRAIM
POULSEN,
medieredaktør og faglig
konsulent i MM

Læs artiklen inkl. links:
<https://tinyurl.com/3nswwm5j>

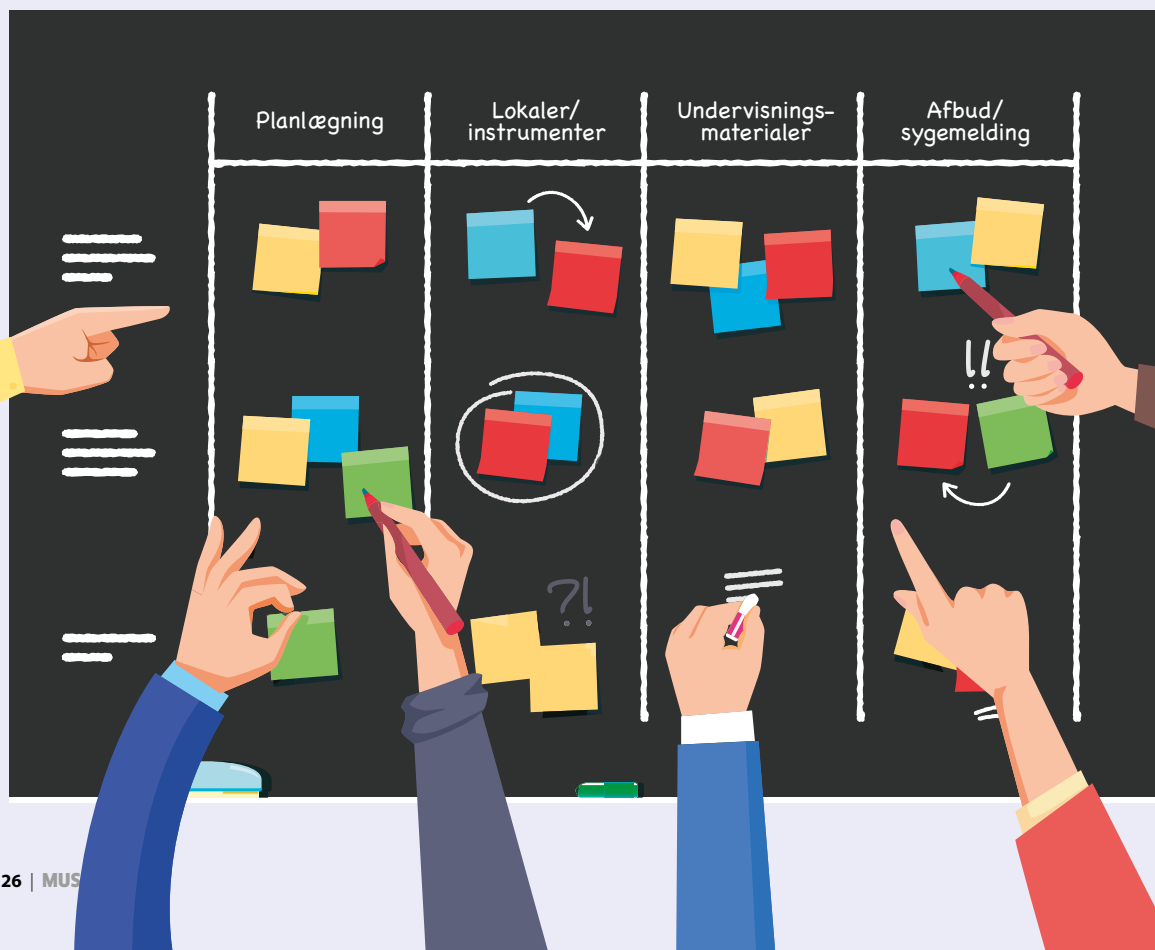
Samarbejde med folkeskoler og andre eksterne institutioner

Ved modtagelse af medlemmernes kravsforslag til de kommende overenskomstforhandlinger springer bl.a. vilkårene for samarbejde mellem musik- og kulturskolerne og folkeskoler, daginstitutioner og andre samarbejdspartnere i øjnene. Det er et billede, som vi også genkender fra vores dagligdag på sekretariatet, og som ligeledes træder tydeligt frem i

MM's netop gennemførte undersøgelse af musik- og kulturskolelæreres arbejdsforhold.

Lad os først og fremmest slå fast: Disse eksterne samarbejder, som har udviklet sig meget i de senere år, er på alle måder vigtige. De giver kommunernes børn og unge bedre adgang til de tilbud og det univers, som musik- og kulturskolerne kan tilbyde, og det giver musik- og kulturskolerne en langt bredere berøringsflade med målgruppen.

Det, som vi desværre også kan se, er, at arbejdsforholde-

Inger Bjerrum Bentzon, faglig konsulent

ne bliver presset, hvis man i det gode samarbejdes navn fra begge skoleformer kommer til at underforstå rammerne ud fra egne forventninger, men ikke får analyseret og adresseret de forskelle, som måtte findes institutionsformerne imellem. Det kan medføre, at man får sendt folkene "i marken" – begge skoleformers undervisere – uden tilstrækkeligt fastsatte rammer og uden en fælles forventning til undervisningens form, indhold og målsætning. Disse samarbejder kræver grundigt forarbejde mellem lederne på begge institutioner og, særligt i starten, tilstrækkelig ledelsesmæssig opfølgning.

En tjekliste til vellykket, ekstern undervisning kunne være:

Realistisk beregning af den arbejdstid, som medgår ved skift mellem arbejdssteder (nedpakning, transport, udpakning og klargøring af nyt lokale osv.)
Reel sikring af tilstrækkelig forberedelsestid: Det er en udbredt oplevelse hos læreren, at den afsatte forberedelsestid sluges af andre nødvendige opgaver
Bevidsthed om og stillingtagen til, hvordan en oplevelse af at være "hjemløs" - altid på farten mellem skiftende arbejdssteder, arbejdskulturer, kolleger, elevgrupper, fremgangsmåder, koder, låsesystemer osv. - forebygges
Tildeling af egnede lokaler til den konkrete undervisning, forberedelse, egen øvelse osv.

Tildeling af de nødvendige arbejdsredskaber

Adgang til nødvendigt instrumentarium

Aftaler om, hvordan og hvornår evt. aflysninger, ændringer osv. gives

Aftaler om, hvordan evt. afbud, sygemeldinger osv. håndteres

Tilstrækkelig tid til og rammer for koordinering mellem folkeskolelærere og -pædagoger og musik- og kulturskolelærere, herunder tid til at blive bekendt med hinandens kulturer og forventninger til undervisningens indhold og udbytte samt til evaluering undervejs i undervisningsforløb
Klar arbejds- og rollefordeling ved fælles undervisningsopgaver

Udbygning af musik- og kulturskolelærernes kompetencer indenfor klasserumsledelse. DMK's pædagogikum er med sine 10 ECTS-point svarende til ca. 280 arbejdstimer et skridt på vejen.

Som med al musikskoleundervisning er en opgørelse af den præsterede arbejdstid, som både arbejdstidsaftale og lovgivning kræver, en forudsætning for, at man kan få et reelt billede af, hvor megen tid der er nødvendig til at udføre opgaverne.

MM håber, at musik- og kulturskolerne i takt med, at disse samarbejder udvikles og udvides, fortsat vil arbejde på at sikre gode og bæredygtige arbejdsforhold og dermed sikre landets børn og unge bedre adgang til selv at arbejde med kunst og kultur. ●

Find alle Løn og Vilkår med links her:
<https://tinyurl.com/4xw3jeyc>

Kæmpe sejr for deltidsansatte musik- og kultur- skolelærere

Slut med forskelsbehandling af de
deltidsansatte. Læs mere her:
<https://tinyurl.com/bdhw688v>

Forhandlings
fællesskabet